

Sygn. akt III KK 184/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Dołhy (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Józef Szewczyk

SSN Dariusz Świecki

Protokolant Łukasz Biernacki

w sprawie A. W.

skazanego z art. 276 i in. k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 22 czerwca 2016 r.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na korzyść,

od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 17 września 2015 r., utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w G.

z dnia 16 lutego 2015 r.,

uchyła zaskarżony wyrok oraz utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego, i na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. umarza postępowanie w sprawie, a kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G. wyrokiem z dnia 16 lutego 2015 r. skazał A. W. za przestępstwa z art. 278 § 1 k.k., art. 275 § 1 k.k. i art. 276 k.k. i za to wymierzył oskarżonemu karę łączną 3 (trzech) lat pozbawienia wolności.

Wyrok został zaskarżony przez obrońcę oskarżonego. We wniesionej apelacji skarżący podniósł błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia oraz naruszenie prawa materialnego tj. art. 276 k.k.

Sąd Okręgowy w G., wyrokiem z dnia 17 września 2015 r. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację, w trybie art. 521 § 1 k.p.k., na korzyść A. W. wniósł Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny, zarzucając rażące naruszenie przepisów prawa karnego procesowego - art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. polegające na rozpoznaniu sprawy w postępowaniu odwoławczym i utrzymaniu w mocy wyroku Sądu Rejonowego z dnia 16 lutego 2015 roku skazującego A. W. za czyn z art. 276 k.k. i inne, podczas gdy oskarżony ten zmarł przed wydaniem przez Sąd Okręgowy wyroku, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą wskazaną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.

W konkluzji Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego z dnia 17 września 2015 r. oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego z dnia 16 lutego 2015 i umorzenie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym w rozumieniu art. 535 § 5 k.p.k.

W aktach sprawy znajduje się odpis skrócony aktu zgonu (k. 1789, tom IX), z którego wynika, że A. W. zmarł 12 sierpnia 2014 r. Oznacza to, że w dacie wydania wyroku przez Sąd Rejonowy (w dniu 16 lutego 2015 r.), istniała ujemna przesłanka uniemożliwiająca dalsze prowadzenie postępowania wobec oskarżonego A. W., co w świetle art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., obligowało Sąd do umorzenia postępowania karnego.

Informację o śmierci oskarżonego Sąd I instancji powziął dopiero na etapie postępowania wykonawczego (k. 1789).

Trafnie skarżący odwołał się do stanowiska Sądu Najwyższego iż „Śmierć oskarżonego stoi na przeszkodzie prowadzeniu postępowania karnego.

Kontynuowanie procesu i wydanie wyroku stanowi w takim przypadku uchybienie określone w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. Fakt, że sąd właściwy nie wiedział o wskazanej przeszkodzie, nie miał tu nic do rzeczy i nie mógł uchronić kwestionowanego orzeczenia przed wyeliminowaniem z obrotu prawnego. Zarazem śmierć oskarżonego nie stanowi negatywnej przesłanki postępowania kasacyjnego, jeśli kasacja jest wniesiona na korzyść oskarżonego (arg. ex art. 529 KPK) (por. wyrok SN z 15.04.2008 r., II KK 48/08, OSN w Sprawach Karnych, rok 2008, Nr 1, poz. 876). Wydanie wyroku skazującego wobec oskarżonego, mimo jego śmierci w toku procesu, stanowi zawsze bezwzględną podstawę do uchylenia tego orzeczenia, wskazaną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. Zaistnieje ona także mimo braku wiedzy sądu o samym fakcie śmierci oskarżonego. Śmierć oskarżonego - jak wspomniano - należy do negatywnych i ściśle procesowych przesłanek, a stanowiący o jej konsekwencjach przepis art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. jest w swej treści i jednoznaczny i bezwzględny. Powinien być zatem stosowany niezależnie od powodów zaistnienia tego uchybienia (wyrok SN z 06.04.2013 r., sygn. III KK 147/13, LEX nr 1318414).]

Podzielając w pełni zarzut i wniosek kasacji Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

kc